

Managementul clasei de elevi

Managementul este un sistem de concepte, metode, instrumente de orientare și conducere, coordonare, utilizat în realizarea obiectivelor educației, la nivelul performanțelor așteptate.

Managementul, în maniera lui actuală de abordare își găsește o aplicare specifică și în domeniul conducerii educației, ca acțiune complexă de dirijare, proiectare și evaluare a formării, dezvoltării personalității fiecărui individ, conform unor scopuri formulate.

Abordarea acestei teme are o largă complexitate și poate îmbrăca o multitudine de interpretări, debateri, completări.

Meseria de învățător sau de profesor urmărește obiective deosebite: pregătirea copiilor și adolescenților din punct de vedere academic dar și pregătirea lor pentru viață. Schimbările continue care apar în mediul social, particularitățile curriculumului, diferențele individuale între copii, fac ca această muncă să fie una provocatoare și solicitantă în același timp.

Secretul eficientizării procesului instructiv educativ constă în felul în care se întărește relația dintre elevi și profesor, cadrul didactic fiind și cel care va provoca și va dirija schimbarea în dezvoltarea elevului. Un bun manager al clasei trebuie să realizeze schimbări profunde în instruirea elevilor, să îmbunătățească performanțele școlare, să facă demersuri în dezvoltarea încrederii, colaborării, rezolvarea problemelor, toate acestea realizându-se în urma unui proces de cunoaștere a elevilor, de culegere a informațiilor referitoare la modul de învățare, astfel încât profesorul să poată interveni și să ia deciziile corecte.

Managementul clasei are ca scop încurajarea controlului comportamental la elevi, prin promovarea rezultatelor și comportamentelor școlare pozitive. De aceea, rezultatele școlare, eficiența didactică a profesorului și comportamentul elevilor și a profesorilor interacționează direct cu managementul clasei și al școlii.

A face managementul clasei înseamnă a utiliza un set de instrumente de gestionare a relațiilor dintre profesori și elevi pe de o parte, și dintre elevi pe de altă parte. Acest set de instrumente este oferit profesorilor și învățătorilor pentru a le facilita munca și pentru a-i ajuta să construiască un mediu de muncă sănătos. Utilizarea acestor instrumente la clasă urmărește două scopuri egale ca importanță:

Un prim scop este de a asigura reducerea stresului pe care îl presupune munca în școală, prin gestionarea eficientă a problemelor de disciplină și a relației cu elevii.

Un al doilea scop este de a proteja sănătatea emoțională a copiilor și a le asigura dezvoltarea armonioasă. Acest aspect este deosebit de important deoarece problemele emoționale determină problemele de comportament; cele mai multe dintre comportamentele violente și situațiile de indisciplină cu care ne confruntăm în mediul școlar se datorează acestor probleme emoționale.

Cercetările demonstrează că incidența ridicată a problemelor disciplinare în clasă are un impact semnificativ asupra eficienței predării și învățării. Astfel, s-a demonstrat că profesorii care se confruntă cu asemenea probleme nu pot planifica activități educaționale adecvate. De asemenea, aceștia tind să neglijeze varietatea metodelor de organizare a conținutului, solicită foarte rar elevii în discutarea și evaluarea materialelor învățate. S-a demonstrat că deprinderile consecvente de management și de organizare reduc numărul problemelor disciplinare.

Având în vedere aceste date, se poate afirma că managementul conținuturilor nu se referă la deprinderile de a preda o disciplină specifică, ci mai degrabă la acele deprinderi aplicabile tuturor disciplinelor și activităților. Doyle a accentuat că managementul educațional se caracterizează mai ales prin asigurarea cooperării elevilor în timpul activităților de învățare.

Un management al clasei care asigură protejarea sănătății emoționale a elevilor și reducerea problemelor de disciplină contribuie la dezvoltarea unui mediu de muncă sănătos, mai puțin stresant și solicitant. Un mediu de muncă sănătos este o resursă importantă pentru optimizarea procesului instructiv, pentru protejarea și menținerea sănătății și calității vieții profesorilor și învățătorilor.

Pentru orice profesor este o provocare să poată menține un mediu de învățare adecvat unde elevul să se simtă stimulat, entuziasmat și să fie activ. Trebuie avut în vedere implicațiile pe care îl poate avea un profesor în construirea personalității și în definitivarea caracterului elevilor săi. De aceea managementul clasei de elevi este foarte important și trebuie făcut cu simț de răspundere.

Elementele de management al clasei se constituie cu suficientă claritate și din perspectiva strategiilor și metodelor didactice.

Prin strategii didactice se înțelege de obicei ansambluri de forme, metode, mijloace tehnice și principii de utilizare a lor, cu ajutorul cărora se vehiculează conținuturi în vederea atingerii obiectivelor sau direcții principale de acțiune, presupunând structuri de metode, tehnici și procedee.

Potrivit literaturii de specialitate se disting trei modele de predare și strategii didactice: modelul spontan, care se referă la strategii tradiționale utilizate de profesori, și constau în selecția unor cunoștințe, transmiterea acestora într-o formă orală și solicitarea elevului să reproducă aceste cunoștințe; modelul de transmitere prin reproducere este axat mai ales pe îndrumarea elevului de a ajunge la cunoștințe; modelul transformării ce pornește de la principiul că elevul dorește să învețe și se află în căutarea cunoștințelor.

Deciziile luate de către profesor în ceea ce privește strategiile de învățare au o anumită constantă bine determinată și se încadrează în stilul de predare al profesorului, dar pot fi schimbate în funcție de situațiile concrete care apar.

Educația de calitate este centrată pe elev, oferită de profesioniști care știu să respecte autonomia individuală, asigură participarea tuturor actorilor educaționali, care abordează procesul educațional unitar, urmărind ca obiectiv central îmbunătățirea continuă a performanțelor.

Managementul educațional și cel subsumat, al clasei de elevi, reprezintă o știință interdisciplinară aflată la interacțiunea dintre psihologie, pedagogie, sociologie, filozofie, economie, științele comunicării, științele rezolvării conflictelor. Cadrul didactic trebuie să fie foarte bine pregătit nu numai în specializarea predată ci să fie atât un bun psiholog cât și un bun manager.

Bibliografie:

- E. Joița „Management școlar” Ed. Gh. C. Alexandru, Craiova 1995
- Iucu, Romita, “Managementul și gestiunea clasei de elevi”, Editura Polirom, Iași, 2001.

Prof. Mirela POPOV

Școala Gimnazială Ceamurlia de Jos

